

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus MÄRTS 2011

„Üksnes Jumala juures ole, mu hing, vait, sest Temalt tuleb, mida ma ootan!“ Psalm 62:6

Eesti keeles on kaunis sõna *hingerahu*, mis väljendab olukorda, milles on saavutatud hingeline tasakaal inimeses ja teda ümbritseva vahel. Küllap on igaüks meist kogenud, et mitte alati ei sõltu hingerahu kaotamine või selle taasleidmine meist endast, vaid ka meist mitteolenevast põhjustest, olgu siis tegemist teatud sündmuste, olukordade või inimestega. See on midagi, mida me teadlikult või alateadlikult otsime. Hingerahu on sageli hapram, kui oskame arvata.

Haapsalu, Läänemaa ja väga paljude eestimaalaste hingerahu kõigutas väga sügavalt kargel 20. veebruari pärastlõunal Haapsalu väikelastekodus toimunud tulekahju, mille tagajärjel kutsuti ajast igavikku 10 last ja noort. Linnale, mis väärtustab lastele ja noortele kasvamiseks ja arenemiseks parima keskkonna loomist ning kus palju head ja toredat selles osas on ära tehtud, oli tulekahju kaotuseks, mis jätab oma tumeda jälje linna ajalukku. Väikerahvale on iga hukkunud inimene suur kaotus. Kui tahta mõista juhtunu mastaapi ja võtta võrdluseks appi suhtarv kogu meie rahvaarvu, siis näiteks naabrite soomlaste puhul võiks rääkida 41 hukkunust või Saksamaa puhul 631 hukkunust.

On arutelu koht, kas ehk väärriks väikelastekodu põlengus hukkunud ja kõik teised õnnetuste või haiguste läbi ajast igavikku kutsutud lapsed ühte mälestustahvlit, mille juures lahkunud laste mälestuseks küünal süüdata ja vaikne palve lugeda. Mis oleks selleks sobilikum koht, kui Haapsalu toomkiriku ristimiskabeli emaltari lähedus?

Traumaatilistel kogemustel on ühiskonnas paraku ka korrastav roll. See paneb küsima, kas oleme edaspidi võimelised vigadest, möödalaskmistest ja õnnetustest õppima, et neid tulevikus vältida ja ennetada. Haapsalu väikelastekodu sündmused kinnitasid samas, et õnnetustel on ühiskonnas ka siduv roll ning tõendas, et rahvana suudame me õnnetuste või hädade ilmnedes kokku hoida. Küllap on see meie, eestlaste, üks elujõulisuse põhjuseid. Näib, et kui igapäevaselt oskame me olla ligimese suhtes võrdlemisi ükskõiksed, enesekesksed ja ühiskondlikult võrdlemisi passiivsed, siis hädaoahu või tragöödiate ilmnedes suudame kokku hoida ja ühiselt tegutseda. Märtsis on ka mitmeid päevi, mis meie identiteeti ja ajalugu meenutavad – 14. märtsil tähistame emakeelepäeva ning 25. märtsil – paastumaarjapäeval - märtsiküüditamise mälestuspäeva kõigi nende mälestuseks, kes 1949. aastal Maarjamaalt Siberisse küüditati.

Lähenev paastuaeg tuletab meile meelde, et paradoksaalsel moel on elu ja surm teineteisest ja inimestest lahutamatud. Kristlastena võime aga ka elu kõige süngematel hetkel julgusega loota sellele armule, mis meile on tallele pandud. Jumaliku rahu kaudu võime leida rahu ka oma südames. Julgustagu meid algaval paastuajal ning kõigis eluraskustes laulu- ja palveraamatu sõnad:

*„Sinu läbi läheb valgeks mureorg,
julgus mulle tuleb, kui ma olen arg.
Sinuga ei karda mina mureööd,
Sinuga ei kurda, käies rasket teed.“* KLPR 336, 3

Rahurikast paastuaega!

Kristel Engman
EELK Lääne praostkonna vikaarõpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA MÄRTSIS

T, 1. märts kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal)

R, 4. märts kl 9 hommikupalvus (kantselei); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).

P, 6. märts kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Jumala armastuse ohvritee. Teenib õpetaja Tiit Salumäe.

E, 7. märts kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal); **kl 18.30** vestlusõhtu misjonäridega Marimaalt (Jaanisaal), külas misjonärid Anu ja Juha Väliaho, kes on külastamas kodumaad ja soovivad kohtuda oma tugikodustega, et jagada tunnistusi Jumala tööst ja muljeid elust, misjonitööst Marimaal. Nendega kaasas on muusikud Anna Mishina, Konstantin Zainetdinov ja Anatoli Pogasi. Rõõmuga ootavad nad kohtumist meie koguduse liikmetega! Palume kaasa tuua suupisteid ühiselt kaetud kohvilauale.

T, 8. märts kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal).

K, 9. märts kl 12 palvapäeva jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Patukahetsus ja paast. Teenib õpetaja Tiit Salumäe. Järgneb eakate teetund (toomkiriku käärkambris).

R, 11. märts kl 9 hommikupalvus (kantselei); *eakate teetund toimub Palvapäeval, 9. märtsil toomkirikus.*

L, 12. märts kl 11 pühapäevakooli tund sanatoorses koolis.

P, 13. märts kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Jeesus – kiusatuste võitja. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Teno Ilves; **kl 11-12** lastekirik (toomkiriku käärkamber).

E, 14. märts kl 11.30 piiblinäituse avamine (Läänemaa muuseumis) **LOE LISATUD INFOT!** /Segakoori proovi ei toimu, koorijuht on seotud emakeelepäeva kontserdiga kultuurikeskuses, kus osaleb ka toomkoor. Algus kl 19, sissepääs tasuta.

T, 15. märts toomkoori proovi ei toimu.

K, 16. märts kl 17.30 loeng Vaimulik ja Piibel – lektor Tiit Salumäe. Piiblinäitusraames. (Läänemaa muuseumis)

R, 18. märts kl 9 hommikupalvus (kantselei); **kl 15** eakate teetund (Jaanisaal).

P, 20. märts kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Palve ja usk. Teenivad õpetaja Kristel Engman ja Teno Ilves.

E, 21. märts kl 17.30 segakoori proovi ei toimu, koolivaheaeg

T, 22. märts kl 19 toomkoori proovi ei toimu, koolivaheaeg

R, 25. märts kl 9 hommikupalvus (kantselei); **kl 12** mälestuspalvus (toomkirik), massikütüditamise 62. mälestuspäev. Teenib õpetaja Tiit Salumäe, orelil Lia Salumäe. /Eakate teetundi ei toimu.

L, 26. märts kl 19 Hermannuse orelikontsert (toomkirik). Orelil Aare-Paul Lattik ja solist. Kontserdiga tähistatakse Hermannuse maja 100. sünnipäeva. Sissepääs: vaba.

P, 27. märts kl 11 jumalateenistus armulauaga (toomkirik). Teema: Jeesus – kurjuse võimu võitja. Teenivad õpetaja Tiit Salumäe ja Eleri Illik; **kl 16** jumalateenistus maakonna haiglas. Teenib õpetaja Tiit Salumäe.

E, 28. märts kl 17.30 segakoori proov (Jaanisaal)

T, 29. märts kl 19 toomkoori proov (Jaanisaal)

K, 30. märts kl 17.30 loeng Piibli tõlkimisest – lektor Vello Salo. Piiblinäituse raames. (Läänemaa muuseumis).

VEEL INFOT

Jumalateenistus armulauaga on igal pühapäeval kl 11 toomkirikus. TERE TULEMAST KIRIKUSSE!

Laulukoorid. Koguduse **segakoor** harjutab esmaspäeviti kl 17.30 Jaanisaalis. **Toomkoori** proovid on teisipäeviti kl 19 Jaanisaalis. **Laste ansambel** tegutseb Sirje Kaasiku juhatusel. Info laulukooride osas: 53039835 – Lia Salumäe; 56453472 – Sirje Kaasik.

Toomkoor astub koos mitmete teiste kooridega üles 14. märtsil kl 19 toimival emakeele päeva üritusel värskelt avatud kultuurikeskuses. Üritusele sissepääs on vaba.

Muusikasõpradele.

L, 26. märts kl 19 Hermannuse orelikontsert (toomkirik). Esinevad: orelil Aare-Paul Lattik ja solist. Kontserdiga tähistatakse Hermannuse maja 100. sünnipäeva. Sissepääs: vaba.

P, 24. aprill kl 17 ülestõusmispüha kontsert (toomkirik). Esineb Läänemaa Oratooriumikoor ja Haapsalu Muusikakooli Kammerorkester. Dirigent Lehari Kaustel. Sissepääs: piletiga.

L, 30. aprill kl 12 kirikukontsert (toomkirik). Esineb Tampere Messuküla koguduse koor. Sissepääs: vaba annetus. Piiskopilinnuse suvehooaja avamine ja lahtise uste päev.

Leerikursus. Leeri grupp ei ole veel õppetööd alustanud. Kellel see soov südames - palume julgelt oma soovist ka teada anda, et leeritöö rühmaga saaks alustada.

Täpsemat informatsiooni saab õpetaja käest. Leerikoolis tutvutakse maailma usundite, Piibli, kiriku õpetuse ja ajaloo ning koguduse eluga. Leerikursus lõpeb leeripüha ehk konfirmatsiooniga. Leerikooli lõpetanu saab koguduse täisõiguslikuks liikmeks. Leeritatu võib tulla armulauale, saada ristivanemaks, lasta abielu laulatada ja kandideerida koguduse juhtorganitesse.

Lastekirik. Märtsi kuus on lastekiriku kogunemine pühapäeval, 13. märtsil kl 11 toomkirikus. Seoses juhtunud traagiliste sündmustega jätame lastekiriku vastlaõhtu planeeritud ajal pidamata ning ootame lapsi kirikuõhtule paastuaja lõpus, vaiksel laupäeval, 23.04.2011.

Eakate teetund koguneb jätkuvalt reedeti kell 15 Jaanimajas. Kuna kavas on muudatusi, siis palume jälgida teateid! Teretulnud on ka uued osalejad.

Misjoniõhtu toimub E, 7. märtsil kl 18.30 Jaanimajas. Külas misjonärid Anu ja Juha Väliaho. Täpsemalt loe tegevuskavast.

Toomkirik ja muuseum. Kirik on avatud jumalateenistuste ja kontsertide ajal. Muuseumi on sissepääsu soov vaja eelnevalt kokkuleppida. Sissepääs on piletiga. Vt lisa www.haapsalulinnus.ee Linnuse hooaeg algab avatud uste päevaga L, 30. aprillil kl 12 kirikukontserdiga.

Diakoonia annetusmüük (Kooli 6) on avatud tööpäeviti kl 9.30-13.30. Saadaval on soodsalt laste ning täiskasvanute riided ja jalatsid.

Koguduse kantselei. Kooli 6, avatud E-K, R kl 9-15. Tel 473 7166, 52 80635. Kohtumine koguduse õpetajaga on soovitatav leppida eelnevalt kokku.

TULEKAHJU HAAPSALU LASTEKODUS

Pühapäeval, 20. veebruaril 2011 puhkes tulekahju Haapsalus Lastekodus, tulekahjus hukkus kümme last. Kaks inimest viidi lisaks haiglasse.

Häirekeskus sai teate tulekahjust Kastani tänaval kell 14:30. Päästjate kohale jõudes põles puidust hoone lahtise leegiga. Tulekahjus hukkus kümme last, kaks inimest viidi haiglasse. Hoones olnud inimesed evakueeriti personali poolt. Kokku oli hoones 37 last ja 9 täiskasvanut. Tulekahju saadi kontrolli alla kell 16:24, kustutustööd lõpetati kell 19:17. Tules hävis hoone üks tiib, ülejäänud hoone sai kuuma ja tahmakahjustusi.

Haapsalu Väikelastekodu avati 1950 aastal. Väikelastekodu vana maja Vee tänaval tagastati endistele omanikele. 1997 valmis Rootsi Älmhulti Lions Clubi ning Lars Nexe eestvõttel ja toel ning mitmete koguduste abiga uus maja Kastani tänaval.

Kaastundeavalduses Haapsalu Lastekodu direktor Eve Kabinala kirjutasin: „Täna helisevad koos meie kodulinna kirikukelladega Eestimaa kirikute kellad, et kuulutada leinasõnumit ja kutsuda eestpalvele nii tules hukkunud laste, nende lähedaste ja sõprade eest ning Lastekodu pere eest. Nii nagu meie hommikusel kohtumisel nimetasin, jagavad meie ühist leina EELK peapiiskop Andres Pöder, Soome Kiriku peapiiskop Kari Mäkinen, paljud kogudused Eestis, Rootsis ja Soomes. Tuletan meelde neid kordi, kui kohtusin Lastekodu laste ja personaliga aastaid tagasi Jaani kiriku naabruses vanas majas ja rõõmustasin koos Teiega uue kodu valmimise üle. Palju kauneid hetki meenub seoses laste ristimiste, jõulude ja teisemate kohtumistega, nüüd tahame Teid toetada leinas ja kanda kaotusevalu koos Teiega.“

Leinapäeva õhtul kogunes mitusada inimest Haapsalu toomkirikusse leinapalvusele. Palvetasime lahkunute eest ning lohutuse ja abi pärast. Leinapalvusel kõneles EELK peapiiskop Andres Pöder, osales EAÕK metropoliit Stefanos, Haapsalu koguduste vaimulikud. Laulis Haapsalu Kammerkoor ja Canzone ning solist Kristinia Teller. Süütasime küünla iga hukkunud lapse mälestuseks - Sergei 21; Enar 20; Liisi 16; Jan 13; Sten 13; Maarja 13; Valeria 12; Björn 12; Kristo 12 ja Kevin 7.

Tiit Salumäe

KIRIKU LAULU- JA PALVERAAMATU AASTA 2011

RAAMAT, MIS ON JÄTNUD JÄLJE KULTUURILUKKU

„Elu on kui meri, mis mul hirmu teeb,
kui ta lainehari vahutab ja keeb.

Kust ma troosti leian, kui hing on rahutu?

Keda appi hüüan, olles õnnetu....“ Kiriku laulu- ja palveraamat, 336

Inimene oma igapäevastes askeldustes just sageli nii eneselt küsibki, sest aina kiireneva elutempo ja kõrgenevate nõudmistega ühiskonnas ei suuda mitte igaüks kaasa käia. Kust siis abi leida?

Kolleegil on endalgi muret palju ja aega vähe, abikaasa ei pruugi mõista mure suurust ja lausub lihtsalt mõne lohutava sõna, vanemad ja aina noorenevad vanavanemad on igapäevatööga hõivatud. Suurepärasest võimalusest keerulise hingeseisundiga hakkamasaamiseks pakub **Kiriku laulu- ja palveraamat**, milles leidub igaks elujuhtumiks ja raskeks hetkeks igaühele palju jumalikke tarkust, õpetus- ja lohutussõnu. Õpetab märkama ligimest oma murega, paneb suhu ja südamesse lohutavad ja lootustandvad sõnad, kinnitab, et ARMASTUS meie keskel on tähtsaim.

„Armastus on pikameelne, armastus on täis headust;
ta ei ole kade, armastus ei suurustle, ta ei ole iseennast täis;
ta ei ole viisakuseta, ta ei otsi omakasu, ta ei ärritu, ta ei pea meeles paha;
ta ei rõõmutse ülekohtust, aga rõõmutseb ühes tõega;
tema vabandab kõik, usub kõik, loodab kõik, sallib kõik! /...../
Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm; aga suurim neist on ARMASTUS!“

1 Korintose 13, 4-7,13.

Eestlane on põline laulurahvas. Leelo saatis meie esiema iga tegevuse juures: viljakoristusel ja talutööde juures, jaanikul kiige all ja peietel. Küllap paljudki laulud olid kirikulaulud ja küllap teati, et lauldud palve on kahekordne palve. Lohutav laul annab meelerahu ka siis, kui sihid elus kõige selgemad pole ja süda on rahutu.

„Kui ma ka teed ei tea, Sul tuntud ta;
hinge see vaikseks teeb ja rahul ma.

Asjata muretsen, vaeva ma näen,

täis kartust tõusen ja puhkama läen.“ Kiriku laulu- ja palveraamat, 165

2011.aasta on kuulutatud „Kiriku laulu- ja palveraamatu“ aastaks igati õigustatult: usutavasti on see RAAMAT vägagi suurt hulka eestlastest, olgu siis kiriku ja usuga rohkem või vähem seotud, oma olemusega mõjutanud, aidanud neil kujundada oma väärtushinnanguid ja teha tarku otsuseid - jätnud seega olulise jälje Eesti kultuurilukku.

Ingrid Laasi, aasta õpetaja, emakeeleõpetaja, koguduse nõukogu ja infolehe kolleegiumi liige

KOGUDUSE 2010 AASTA LÜHIARUANNE

Koguduse liikmete üldarv aasta lõpuks oli andmebaasi järgi **2450**.

Haapsalu linna registri andmetel oli elanikke 1.01.2011 11295. Elanike vähenemine võrreldes 1.01.2010 oli 174. 2004 aasta algusest on elanike arv vähenenud 1046 inimese võrra. Majandussurutise tõttu on endiselt kõrge töötute arv. Paljud inimesed on sunnitud otsima tööd välismaal - Soomes, Rootsis ja Norras.

Nõukogu

Koguduse nõukogu valiti 26.01- 1.02.2009. Nõukogu liikmed on: Kristi Ainjärv, Malle Allmere, Andres Ammas, Ülo Birnbaum, Alari Engman, Indrek Huul, Lehte Ilves, Teno Ilves, Endel Jets, Kädi Jõgi, Heinar Kaasik, Sirje Kaasik, Heino Kahem, Indrek Kalda, Aita Kaur, Mai-Ellen Koop, Madis Kütt, Ingrid Laasi, Triin Laasi, Lauri Luik, Jane Madi, Andri Meriloo, Tõnis Padu, Jaanus Rankla, Sulev Saareväli, Lia Salumäe, Raul Tammet, Riina Teller, Leini Vahtras, Aidi Vallik. Auliikmed: Heino Noor, Evi Süsi, Anneli Ammas, Ülo Niin ja Arnold Korjus.

Juhatus

Juhatus valiti 15.02.2009. Juhatusesimees Madis Kütt, aseesimehed Tõnis Padu ja Raul Tammet, liikmed Lehte Ilves, Kädi Jõgi, Heinar Kaasik, Ingrid Laasi, Sulev Saareväli ning ameti poolest koguduse õpetaja Tiit Salumäe. Juhatus pidas 9 koosolekut ja langetas 70 protokollilist otsust. Koosolekud toimusid regulaarselt kuu teisel esmaspäeval.

Otsustest nimetan: 2009.a. aruande ja 2010. a. eelarve ettevalmistamine nõukogule; OÜ Haapsalu Koguduse Varahaldus töö koordineerimine; koostöö korraldamine toomkiriku kasutamisel SA

Haapsalu Piiskopilinnusega; Jaani kiriku remondi tööde juhtimine; aasta suurima ürituse „Piibel kaanest kaaneni“ ettevalmistamine ja läbiviimine; välissuhete korraldamine; Tartu vaimulikul laulupeol ja kirikupäeval osalemise korraldamine; diakooniatöö, annetusmüügi, pühapäevakooli ja leeritöö korraldamine; Johannese Sõnumite ilmumise tagamine, ettepaneku esitamine nõukogule koguduse teenetemärgi andmiseks Korsnäsi koguduse õpetaja Guy Kronqvistile ja muude koguduse elu küsimuste korraldamise. Kuna jõuludel möödus 20 aastat toomkiriku taaspühitsemisest, siis võttis palju tööd selle tähtpäeva ja 24. detsembri jumalateenistuse teleülekande korraldamine.

Revisjonikomisjon

Revisjonikomisjon valiti koguduse nõukogu poolt 15.02.2009 koosseisus: Ülo Birnbaum, Jaanus Rankla, Endel Jets (esimees).

Sinodi saadikud ja nende asemikud

Sinodi saadikuteks valiti 15.02.2009: Lia Salumäe ja Lehte Ilves ning asemikeks Anneli Ammas ja Mai-Ellen Koop.

Koguduse õpetaja Tiit Salumäe. Elukoht Haapsalu, Suur-Lossi 1, tel. 528 0635, kodus 473 7017, e-post: tiit.salumae@eelk.ee Töötab peale põhikoha EELK Lääne praostkonna praostina ning on EELK Konsistooriumi assessorina. Praostina korraldab Vormsi, Ridala, Martna, Noarootsi ja Nõva koguduse hooldamist.

Vikaarvaimulikud: Kari Tynkkynen ja Kristel Engman

Abilised: Teno Ilves, Siiri Mikk ja Eleri Illik.

Kirikumuusikud: Lia Salumäe ja Sirje Kaasik

Teised töötajad ja vabatahtlikud abilised: Madis Kütt, Lia Salumäe, Evi Süsi, Lydia Kalda, Malle Allmere, Indrek Huul, Arnold Korjus, Heino Kahem, Mai-Ellen Koop, Evi Eichler, Leida Niinemäe.

Kokku peeti 212 **jumalateenistust**, kontserti, piiblitundi ja palvust, neist kirikuis 128.

Ristiti 37 inimest (2009. a 32).

Konfirmeeriti 15 inimest (2009. a 17).

Laulatati 6 paari (2009. a 5).

Maeti 14 surnut (2009. a 24).

Muusikatöö.

Kooriharjutusi peeti 247 tundi. **Segakoor** esines 15 korda. Kavas 42 erinevat laulu. Koguduse segakoori juhatab Lia Salumäe. Kooris on kokku 25 lauljat. **Toomkoori** juhatavad Sirje Kaasik ja Lia Salumäe. Aasta jooksul on olnud mitmeid esinemisi. 24.12 jõuluõhtu jumalateenistus, mis kanti üle ETV-s otsesaates. **Lasteansambel** on jätkanud tegevust Sirje Kaasiku juhendamisel. Toomkirikus oli 46 **kontserti**.

Hoolekande- ja hingehoiutöö.

Suuremahuline aktsioon oli Euroopa Liidu toiduabi jagamine. Annetusmüük on aruandeaastal aktiveerunud. Suvekuudel ei peetud puhkust, vaid müük oli avatud 1 kord nädalas. Külastavus oli hea. Aastatega on juurdunud eakate teetund igal reedel. Kokku tuleb 10-20 vanemat inimesi. Tööd koordineerib Lia Salumäe, teed keedavad ning katavad laua Evi Süsi ja Malle Allmere.

Laste-, noorte- ja kasvatustöö.

Lastekiriku õpetajad olid Riina Teller, Lydia Kalda ja Sigrid Veske; sanatoorses koolis teisest poolaastast Mare Padu. Muusikaga on kaasa aidanud Lea Salumäe ja Sirje Kaasik. Lastekirik koguneb kuu teisel pühapäeval.

Avalikud suhted.

Seinaleht ja infokiri. 2008. a. septembrist on Haapsalu toomkirikus kuukiri, mis alates juuni kuust kannab nime Johannese Sõnumid. Materjalid saadetakse postiloendi alusel välja enam kui sajale soovijale e-postiga. Infokirjas on tegevuskalender, juhtkiri, ülevaade koguduse töörühmadest, artiklid aktuaalsetel teemadel, kuu tunnussalm, palve ning õnnesoovid. Infomaterjalide uuendamise eest kannab hoolt töörühm koosseisus: Tiit Salumäe, Kristel Engman, Lydia Kalda, Lehte Ilves, Ingrid Laasi, Karin Teder, Lia Salumäe ja Teno Ilves.

Hinnang ja muud tähelepanekud.

Väljaandena ilmunud „Scripta Annalia 2010“ sisaldab ülevaate koguduse elust. Jooksev informatsioon veebilehes „Johannese Sõnumid.“ 2010 aastast meenutan:

- ❖ Ülekiriklikus plaanis EELK ja E.E.L.K. nähtava ühtsuse kinnitamine.
- ❖ Koguduse plaanis lugemisaasta raames Piibel kaanest kaaneni.
- ❖ Kogukondlikus plaanis toomkiriku taaspühitsemise 20. aastapäev ja jõuluõhtu telejumalateenistus.
- ❖ Isiklikus plaanis 35 aastat kogudusetööd Haapsalus.
- ❖ Perekondlikus plaanis 35 aastat ühist kaunist eluteed armsa abikaasa Liaga.

Issanda aastasse. 2011 astume Jeesuse Kristuse julgustava sõnaga:

Ära lase kurjal võitu saada enese üle, vaid võida sina kuri heaga! (Rm 12:21)

Tiit Salumäe

KOGUDUSE NÕUKOGU OTSUSTAS

Koguduse nõukogu pidas oma korralise koosoleku laupäeval 26. veebruaril. Võeti teadmiseks koguduse 2010. aasta tegevusaruanne, majandusaruanne 2010 ja eelarve 2011. Nõukogu kinnitas koguduse maksud.

2010 eelarves oli planeeritud tulusid 880 000 krooni. ja kulud 1 019 352 krooni. Tulud suurenesid Toomkoori kontsertreisi ja sõpruskoguduste toetuste arvelt ja oli kokku 1 119 500 krooni ning kulud 1 230 700 krooni. Kogudus lõpetas 2010. aasta ilma võlgadeta.

Madis Kütt tutvustas juhatuse poolt esitatud 2011 aasta tulude-kulude eelarve projekti. Aluseks on võetud 2010. aasta eelarve orientiirina ning võrdlusandmestikuna.

Tuludena on 2011 aastaks planeeritud 45 246,34 € (707 951,40 krooni) ja kuludena 46 831,19 € (732 748,90 krooni). OÜ Varahalduse 2011 aasta tulude-kulude eelarves on planeeritud tuludena 23 052,77 € (360 697,40 krooni) ja kuludena 23 658,67 € (370 177,80 krooni)

Kahjuks on 2011 aastal kogudusele eraldatud Jaani kiriku remondiks vahendid eelmise aastaga võrreldes poole võrra väiksemad ehk siis 9586,74 € (150 000 krooni).

Nõukogu kinnitas eelarve ühel häälel.

Koguduse juhatus arutas koguduse maksude teemat ja esitas nõukogule, et maksud jäävad 2010. aasta tasemele ja esitatakse kehtivas vääringus.

Koguduse nõukogu kinnitas koguduse soovituslikud kirikumaksud ja annetused 2010. aastaks alljärgnevalt: liikmeannetus soovitavalt 1% koguduse liikme sissetulekust, kuid mitte vähem kui 23,33 € (365 krooni) aastas, liikmemaks palutakse tasuda igakuuliselt; ristimistalitus: ristimispühäl 15,98 € (250 kr), eraldi talitusena 31,96 € (500 kr); leerikursus 25,56 € (400 kr) (eraldi maksustatakse leerilaager); laulatustalitus 127,82 € (2000 kr), abieluregistreerimise korral tuleb lisaks tasuda riigilõiv; matusetalitus 63,91 € (1000 kr).

Koguduse õpetajal on õigus majanduslike raskuste puhul teha talituste tasus allahindlust. EELK Haapsalu koguduse täiskogu liikmetele hinnakirja ei kohaldata, vaid soovitatakse teha annetus kogudusele talituse eest.

LASTEKIRIKU TÖÖST SANATOORSES INTERNAATKOOLIS

Aastaid on koguduse lastetöö toimunud lisaks kirikus kogunevatele kokkusaamistele ka Sanatoorses Internaatkoolis. Kuni 2010. aasta sügiseni viis lastetööd sanatoorses koolis läbi Marika Illik. Viimased pool aastat on seal kristlikku lastetööd teinud koguduse liige Mare Padu ja muusikaga on lapsi rõõmustamas käinud Lia Salumäe.

Mare Padu kirjutab lastetööst sanatoorses koolis järgmist:

Sel kooliaastal oleme käinud koos kord kuus laupäeva hommikuti. Osalejaid on olnud kuni 18 last.

Sügisel sai tehtud pühapäevakooli tunde koos Marika Illikuga, kes on sanatoorse koolis kristlikku lastetööd teinud juba aastaid, viimasel paaril korral aga koos Lia Salumäega. Oleme rääkinud kirikuaastast ja seal olevatest erinevatest tähtpäevadest. Samuti on kuulunud iga tunni juurde meisterdamine, sest lastele meeldib väga midagi ise oma kätega valmistada. Samuti kuulub tundide juurde muusika ja mängud. Eriti köidavad neid äraarvamismängud.

Olen teinud varemalt pühapäevakooli tunde samas vanuses lastele EELK Põltsamaa koguduse juures Kamari Lasteaed-Algkoolis. Kamari on üks väike kohake Põltsamaa ligidal. Nii Sanatoorses koolis kui Kamaris antud pühapäevakooli tunnid on olnud minu jaoks puhas rõõm. Tore on teha tööd lastega, kelle silmad säravad ning kes on tundidest väga huvitatud.

Jõulude ajal said sanatoorse kooli lapsed koguduse poolt väikesed kingitused, mille üle olid nad silmnähtavalt õnnelikud. Ja kui tavaliselt tuleb kingituste lunastamiseks luuletust lugeda, siis seekord pakkusin omalt poolt välja kingituse lunastamiseks mõistatuste ära arvamist. Ei saa mainimata jätta, et lapsed on väga nutikad. Nii lapsed kui kasvatajad olid kingituste üle õnnelikud, sest eks soojad käpikud kuluvad külma talvega marjaks ära. Jõulude eel toimunud tunnis käis meil ka õpetaja Tiit Salumäe lastele jõulutervitust toomas. Aeg-ajalt on sanatoorse kooli lapsed osalenud ka kirikus toimuvatel lasteüritustel.

Sanatoorse kooli lapsed on väga avatud ja rõõmsameelsed. Enne tunni algust ja pärast tunni lõppu tulevad nad jutustama sellest, mida huvitavat on nad vahepeal teinud ja räägivad sellest, kuidas neil läheb.

Pean tõdema, et kahju on jätta pooleli alustatud tööd, kuid kahjuks viib minu igapäevatöö mind praegu Haapsalust eemale.

NÄITUS JA LEKTOORIUM „PIIBEL EMAKEELES“

Läänemaa Muuseumis emakeele päeval 14. märtsil avatav näitus valmis koostöös EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse, Läänemaa Muuseumi ja Eesti Piibliseltsiga ning kajastab Piibli ajalugu ning Piibli ja Eesti kirjakeele koosarengut.

XVII sajandil algas süstemaatiline Piibli tõlkimine eesti keelde. Piibli tõlkimine päädis 1739.a. eestikeelse Piibli väljaandmisega. Sellest sündmusest alates sai Põhja-Eesti murdest eesti kirjakeele alus. Näitus kajastab Piibli ajalugu ning Piibli ja Eesti kirjakeele koosarengut. Loengusarjas käsitletakse erinevaid aspekte seoses Piibliga.

Näitusel eksponeeritakse eri aegadel trükitud Piibleid erinevates keeltes ja kultuuriruumides. Infostendidel kajastatakse Piibli ajaloolist arengut, antakse ülevaade erinevatest eestikeelsetest Piibli tõlgetest läbi kolmesaja aasta. Eraldi on vaatluse all Piibli mõju eesti keele arengule. Eksponeeritavad Piiblid pärinevad Lääne praostkonna praosti Tiit Salumäe erakogust ja Läänemaa Muuseumi fondidest, näituse infomaterjali valmistab ette Eesti Piibliselts. Esmakordselt on ühendatud Piiblite eksponeerimine koos mahukate infostendide ja loengusarjaga. Selline uudne rõhuasetus peaks pakkuma huvi nii kooliõpilastele kui vanemaealistele. Külalistel on võimalik tutvuda väga erineva vormi ja kujundusega Piiblitega, samuti algkeelsete, soomeugri ja teistes keeltes välja antud Piiblitega.

Üheks olulisemaks sihtrühmaks on Haapsalu ja Läänemaa koolide 5-12 klassi õpilased. Näituse juurde on planeeritud 5 loengust koosnev loengusari, infovoldikud ning põhikooliealistele ka muuseumipedagoogiline programm Vana Testament ja ajaloolisus.

Loengud toimuvad Läänemaa Muuseumi (Kooli tn. 5) Valges saalis ja on avatud kõigile huvilistele. Loengud on tasuta ning lektorid on nõustunud viima teise loengu läbi Haapsalu linna koolides.

Näituse on ette valmistanud Läänemaa Muuseumi peavarahoidja **Eve Otstavel**.

Loengusarja toimumise ajad ja lektorid:

- 1) 16.03 – **praost Tiit Salumäe** - Vaimulik ja Piibel.
- 2) 30.03 – **Pirita kloostri preester Vello Salo** – Piibli tõlkimisest.
- 3) 13.04. – **Tallinna Jaani koguduse õpetaja Arne Hiob** - Piibli maailm.
- 4) 27.04. – **keeleteadlane Kristiina Ross** - Eestikeelse Piibli vanemast tõlkeloost
- 5) 11.05. – **EPS peasekretär Jaan Bärenson** - Piibli levik maailmas

GUNNAR OLLO SAI KUTSE AJAST IGAVIKKU

Laupäeval, 26. veebruaril kogunes palju rahvast toomkirikusse, et saata viimsele teele Gunnar. Tema eluaastad olid 28. juunil 1925 - 19. veebruaril 2011.

Teatava kokkuvõttena Gunnari eluteest laulsime ühiselt väsinud ränduri kirstu juures KLP 170:

„Rändur, ütle, kuhu lähed? Miks on reisikepp su käes?

Kuhu Kuningas mind juhib, rändan Tema armuväes.

**Üle maa ja mere suure, läbi laane, tormi, tuule,
läbi laane, tormi, tuule rändan kodumaale ma.“**

Siinkohal mõned meenutused Gunnarist:

Gunnari 80. sünnipäeva puhul.

Gunnari fenomen on seletamatu. Meil kõigil on ühine Gunnar ja samal ajal oleks nagu igaühel eraldi oma Gunnar. Need on igaühe isiklikud mälestused ja meenutused.

Üldse võib iga haapsallane (ja ka küllasõitnu) hingata kergendatult, kui märkab linnakese kõnniteil kõmpivat Gunnarit. Päevitanud nägu raamimas juukseid, nüüd juba lumivalged, ise veidi ettepoole kookus. See tähendab, et Haapsalus on kõik korras, Gunnar sisendab nagu mingit igavikulist turvatunnet.

Aivo Paljasmaa, Lääne Elu 28.06.2005.

Rootsi kuningapaari Haapsalu külastusest

... Nagu ühest apstust veel vähe oleks, jätkus ootamatuste jada üha. Järgmine (siin järgneb loetamatu sõna) sigines kõrgeaulisse seltskonda kuulsa Haapsalu Gunnari näol. Õieti peakski siin temale pikema lõigu pühendama, aga uitaja seda ei tee - kuningas on tähtsam. See aga, kes Haapsalu Gunnarist midagi ei tea, pärgu esimese ettejuhtuva pärishaapsalulase käest. Uskuge, te saate mehest üsna põhjaliku ülevaate.

Vaat seesama kuulus Gunnar nüüd üle-mere-kunnile ligi ujuski. Oleks ta ehk niisama viibanud või heija-heija hüüdnud, oleks asi kombeski olnud. Aga legendaarne linlane lähenes oma kaasasündinud ...khm... lihtsameelsuses ja küsis, kas Rootsi kuningal ka pisut raha on. Kusjuures mehe soov see raha endale saada oli ilmne. Asi läks aga eriti naljakaks kui selgus, et kunn on ise ka sularahast lage, palvele eitavalt vastata aga ka ei sobinud. Jutud käivad, et pärast turvameestega "klappimist" õnnestus Rootsi kunnil Haapsalu Gunnile siiski raha anda, summamana olla nähtud 10 rootsi krooni. Selle rahaga olla Gunnar sessamas Pipi pansionaadis võidukalt lehvitamas käinud, et noh, vaadake, mis selle raha eest ikka saada võiks...

Jüri Aarma, lõik käsikirjast.

SÜNNIPÄEVAD MÄRTSIS

1. märts	Tõnu Aaliste	
2. märts	Tiit Aedmäe	
	Kaido Rehkalt	25
3. märts	Lilli Veide	
	Martin Oja	
	Stella Dana Ender	
4. märts	Tiina Kütt	
5. märts	Leida Niinemäe	
6. märts	Harald Kullamägi	
9. märts	Indrek Kalda	
	Piret Soome	
	Marvin Kaareste	
11. märts	Kristi Henning	
	Emma Miia Martson	
16. märts	Leida Arna	
	Sigrid Tarkmeel	
	Joanna Martina Lepmets	
17. märts	Vaike Pertel	
	Heli Tammik	60
	Vallo Vilta	
	Katrin Jets	25
18. märts	Irene Vilta	92
	Kaidi Mutso	
19. märts	Helju Laine Zauram	89
22. märts	Ülo Birnbaum	
23. märts	Kadri Rehkalt	
25. märts	Karla Toomelaid	85
	Triin Laasi	
26. märts	Loviise Radjuk	
	Tiit Lõhmus	
27. märts	Aire Nilb	
	Kristel Borman	
28. märts	Angeliina Schwindt	
	Kristi Ainjärv	
	Raigo Vali	
29. märts	Anneli Ammas	
	Mari Saviir	
30. märts	Karl Vihterpal	
31. märts	Linda Sain	

PALJU ÕNNE JA ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE!

TÄNU ANNETUSTE EEST

Täname kõiki koguduse liikmeid liikmeannetuste eest. Palun hakata tasuma kogudusele 2011. aasta liikmemaksu. Juhatus soovib liikmemaksu tasumise hõlbustamiseks vormistada pangas püsikorraldus. Igaüks andku oma jõu ja soovi kohaselt. Koguduse täiskogu liige on konfirmeeritud ja koguduse liikmenimekirja kantud isik, kes on aasta jooksul teinud nimelise annetuse ja käinud armulaual. Liikmeannetust saab tasuda kantseleis või koguduse kontole: SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032. Pangakontole tasudes palume märkida maksja nimi ja millise aja eest liikmemaks tasutakse.

Tulumaksuseaduse kohaselt võib maksumaksja tuludeklaratsiooni koostades arvata oma maksustatavast tulust maha kuni 5% kirikule jt mittetulundusühingutele nimeliselt tehtud annetustelt. Annetuselt tulumaksu tagasi arvestamiseks edastas kogudus 1. veebruariks andmed Maksu- ja Tolliametile.

NAER ON TERVISEKS

Preester, rabi ja pastor

Preester, rabi ja pastor arutavad kuidas nad annetusi jagavad.

Preester ütleb: "Ma teen väikese ringi altari ette põrandale, laskun põlvili palvetan ja viskan raha õhku. Mis kukub ringi sisse on minu, minu kukub ringist väljapoole on Jumala oma."

Rabi jutustab: "Ma kasutan ka ringi meetodit! Kuid ma palun Jumalat oma raha ringi sisse korjata ja kõik, mis ringist välja jääb, võtan ma endale."

Pastor seletab: "Ringid! Paganate kombes! Mina viskan raha õhku ja kõik, mis alla kukub on minu, sest see raha, mida Jumala tahab, ta võtab."

MÄRTSI JUHTSALM JA PALVE

Sest sa paned ta õnnistuseks igavesti; sa teed ta õnnelikuks oma palge rõõmuga.

Psalm 21:7

**Õnnista, oo Kristus, minu palet,
et mu pale õnnistaks kõike mu ümber.
Õnnista, oo Kristus, mu silmi,
et need õnnistaksid kõike, mida nad näevad.**

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS

Koguduse kantselei Kooli tänav 6 on avatud E, T, K, R kell 9-15

Telefon 473 7166, 473 7167, 528 0635.

E-post: haapsalu@eelk.ee

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032.

Registrikood 80210533

TOIMETUS

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 4737 166, 4737 167, 4737 017, 5280 636.
Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com; 5289 527.
Lydia Kalda E-post: haapsalu@eek.ee; lydia.kalda@hotmail.com; 53477633.
Lehte Ilves E-post: lehte@le.ee
Ingrid Laasi E-post: ingridlaasi@hotmail.ee
Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
Lia Salumäe E-post: lia.salumae@gmail.com; 53039 835.
Teno Ilves E-post: teno.ilves@mail.ee

Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Seinaleht asub Haapsalu toomkirikus peaukse kõrval, koguduse kantseleis ja Jaanimajas.